

UVODNA BESEDA

V branje ponujamo 29. letnik nove vrste Etnologa, če pa k temu prištejemo še letnike, ko je revija izhajala kot Etnolog (1926–1940) in Slovenski etnograf (1948–1990), je pred nami že častitljivi 80. letnik Etnologa.

V letošnji izdaji se v sklopu znanstvenih člankov z naslovom **Uporabnost etnologije in antropologije** avtorice in avtorja sprašujejo o uporabnosti na videz neuporabnega znanja o načinih življenja ter s tem povezano umestitvijo etnologije oz. antropologije v javnosti oziroma njuni uporabnosti zunaj akademske sfere. Sklop začena Dan Podjed s člankom *Snovanje prihodnosti antropologije*, v katerem predstavlja razvojne trende v antropologiji, pri čemer se osredotoča predvsem na aplikativno antropologijo in uporabo antropoloških pristopov zunaj akademskih institucij. Uršula Lipovec Čebren v članku *Antropologija in javno zdravje* predstavlja izkušnje, povezane s sodelovanjem antropologinj in antropologov na področju javnega zdravja v Sloveniji. V članku *Antropologija dizajna* Rajko Muršič in Laura Korčulanin predstavljata precej novo področje, imenovano tudi snovalska antropologija, ki zaradi možnosti sodelovanja pri iskanju praktičnih rešitev v zadnjih letih vse bolj pridobiva na pomenu. Vlogo etnologov in antropologov pri oblikovanju socialnih in ekonomskih politik, povezanih s staroselskim prebivalstvom Latinske Amerike, v članku *Etnologija in antropologija med akademizmom in aplikativnostjo* predstavlja Marija Mojca Terčelj. Kako uporabno je lahko znanje etnologinje in kulturne antropologinje pri vzpostavljanju sodelovanja med muzejem in bližnjo soosobno, dokazuje članek Urše Valič z naslovom *Etnologinja in kulturna antropologinja v muzeju sodobne umetnosti*.

V razdelku **Razprave** odpiramo več tem. Nena Židov v članku z naslovom »Otrokom danes vzeti dedka Mraza bi bil *politični polom*« piše o uvajanju in oblikovanju predstav o »slovenskem« dedku Mrazu v prvem desetletju njegovega pojavljanja (1948–1958). *Boris Kuhar in etnološki film* je članek Nadje Valentinčič Furlan, ki znotraj poklicne poti Borisa Kuharja posebno pozornost posveča njegovemu ukvarjanju s filmom za potrebe televizije in muzeja. Tina Palaić v članku *Muzej neevropskih kultur v Goričanah* piše o muzejskih praksah pridobivanja zunajevropskih zbirk iz obdobja gibanja neuvrščenih, Tina Ivnik pa v članku »*Kako pa živijo ženske v Turčiji?*« s pomočjo mnenj in izkušenj v Sloveniji živečih Turkinj kritično obravnava odnose med spoloma v Turčiji in prepričanje o podrejenosti žensk v islamu.

Na *Etnomuzejskih straneh* objavljamo članek o obnovi Mrakove domačije na Bledu, osvetljujemo gostujočo razstavo o sibirskem šamanizmu ter stalno postavitev o Krbavčičevi svečarski in medicarski delavnici v Slovenskem etnografskem muzeju. Po dolgem času objavljamo recenzijo razstave zunaj naših meja, t. j. razstave o pomorščaku Cooku v Britanskem muzeju. Poleg novih pridobitev pustnih oprav in vrtnarske cize objavljamo redna letna poročila o delovanju muzeja, seminarju za etnobotaniko in etnoloških pripravnicah. Veseli smo, da je kolega Ralf Čeplak Mencin postal predsednik mednarodnega odbora etnografskih muzejev ICOM ICME. Objavljamo tudi krajši zapis v spomin preminulemu Borisu Kuharju. Zaključujemo z zanimivimi recenzijami knjig in tematske številke revije AnthroVision ter bibliografijo sodelavcev muzeja za leto 2018.